

Könyvajánló

A deviancia szociológiája.

Szöveggyűjtemény a szociális szakképzés számára. Vál. és szerk. Gönczöl Katalin és Kerezi Klára. Bp. ELTE Szociológiai Intézet – T-Twins Kiadó. 1993. 279 oldal. 250 Ft.

A szerkesztők a kötet összeállításakor – az elméleti írásokat leszámítva – főként a téma frissebb hazai irodalmából válogattak, a könyvet hét fejezetre osztották.

Az első két fejezet a deviancia elméletével foglalkozó írásokat tartalmazza. A harmadik, *Bűnözés* címet viselő fejezetben többek között Gönczöl Katalin, Tauber István, Gödöny József és Denis Szabo tanulmányait olvashatjuk. A következő, *Alkoholizmus* fejezetben figyelemre méltó Kovács Katalin írása, amely a Nagyfai Munkaterápiás Alkohollevonó Intézet történetét dolgozza fel. A fejezet másik írása (*Intézkedések a büntetőjog szankciórendszerében*) Nagy Ferenc tollából is büntetés- végrehajtási vonatkozású. Az ötödik, a kábítószer-élvezettel foglalkozó fejezetben olvasható Lévai Miklós: *A kábítószer-probléma és büntetőjogi kontrollja Magyarországon* című tanulmánya. A kötet két utolsó fejezete a mentális betegségek és az öngyilkosság témaköréből közöl írásokat.

Deviancia, emberi jogok, garanciák.

Szöveggyűjtemény a szociális szakképzés számára. Vál. és szerk. Gönczöl Katalin és Kerezi Klára. Bp. ELTE Szociológiai Intézet – T-Twins Kiadó. 1993. 191 oldal. 190 Ft.

A kissé megtévesztő című könyv a szociális munkás- és a szociálpolitikus- képzés számára kíván büntetőpolitikai és büntető-

jogi ismereteket nyújtani a téma közel két évszázados irodalmából merítve.

A Beccaria, Vámbéry Ruzstem és Bibó István műveiből vett szemelvények után Nils Christie, a neves norvég kriminológus, „A fájdalom korlátai” című, 1991-ben az Európa Kiadónál is megjelent művéből olvashatunk részleteket. Király Tibor, Vigh József, Szabó András és Palánkai Tiborné tanulmányai után Gönczöl Katalinnak a 80-as évek magyar büntetőpolitikájáról szóló írása és Szabó Andrásnak a halálbüntetés alkotmányosságát elemző tanulmánya következik. Ezt követően Kerezi Klára írását olvashatjuk a pártfogó felügyeletről. Kövér Ágnes tanulmánya, „*Afüggetlen, önkéntes szervezetek szerepe az angol büntető igazságszolgáltatás rendszerében*” zárja a kötetet.

Ezt és a fentebb ismertetett szöveggyűjteményt egyaránt használni lehetne a büntetés- végrehajtási szakemberek felsőfokú képzésében.

Emberi jogok. Nemzetközi okmányok gyűjteménye.

Bp. Emberi Jogok Magyar központja. 1993. 492 oldal. 1100 Ft.

A könyv az 1988-ban New Yorkban megjelent ENSZ-kiadvány fordítása. A dokumentum-gyűjtemény – amely bemutatja az ENSZ-nek az emberi jogokra vonatkozó több évtizedes példátlan intenzitású és kiterjedésű kodifikációs tevékenységét – magyar kiadásának célja, hogy előmozdítsa és segítse a szükséges tájékozódást.

A magyar büntetés- végrehajtás számára legfőképpen a könyv G fejezete fontos, amely az „*Emberi jogok az igazságszolgáltatás érvényesítése során: a fogvatartott és*

a börtönbüntetésüket töltő személyek védelme” címet viseli. Ebben a terjedelmes – majd 100 oldalas – fejezetben megtaláljuk többek között a fogvatartottak bánásmódjára vonatkozó minimális standard szabályokat, az „Egyezmény a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód ellen” című dokumentumot, a rendfenntartó erők tisztviselői számára készült magatartási szabályzatot és az ún. „Pekingi szabályokat”, amelyek az ENSZ minimális standard szabályai a fiatalok esetében érvényesülő igazságszolgáltatásról.

Ernyes Mihály: Fejezetek a rendőrség történetéből.

Pécs. Betűcenter. 1994. 267 oldal, 16 t. (Pandúr könyvek) 485 Ft.

A mű – amely a magyar rendőrség történetét 1919-ig dolgozza fel – érdekes, olvasmányos, ugyanakkor az eredeti dokumentumokat gyakran idéző munka.

A könyv első része rövid, színes áttekintés a külhoni rendőrség történetéről, további fejezetei a hazai rendőrség történetét tárgyalják az államalapítástól 1919-ig, a vidéki rendőrség államosításáig. A szerző legalaposabban az 1848-tól kezdődő időszakot, a fővárosi rendőrség államosításának (1873) körülményeit taglalja. A könyvben gyakran találkozunk törvényszövegekkel, híres múlt századi magyar bűnüldözők életrajzával, s fellelhetjük benne a leghíresebb betyár, Rózsa Sándor életrajzát is. A kiadvány egyik melléklete tartalmazza Pécs város rendőrségének történetét. A könyvet 16 oldalnyi gazdag képanyag zárja.

Gordon, Thomas: Vezetői Eredményesség Tréning.

V.E.T. Balatonfenyves. Studium Effektive K. 1993. 298 oldal.. 1450 Ft.

Thomas Gordon korábbi könyvei – *T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése.*

P.E.T. A szülői eredményesség tanulása – már nagy sikert arattak magyarul, a Gordon-módszer tanítása valóságos mozgalommá nőtte ki magát.

Az amerikai pszichológus új kötete – a fogalmat igen tágan értelmezve – a vezetéstudomány területére kalauzolja olvasóit. Hatékony és eredményes vezetési készségek és módszerek gyakorlati kézikönyvét kínálja, amelyből megtudható többek között a beosztottakkal való kapcsolatteremtés, a vezető igények érvényesítése, a sikeres értekezlet levezetése, a problémafelismerés és -megoldás, a szabályok megsértőivel szemben való eljárás, a dolgozó aktívizálása, a teljesítmények értékelése stb.

Iratok az igazságszolgáltatás történetéhez.

(Szerk. Horváth Ibolya) Bp. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 2. kötet. Kúriai teljes ülések. vizsgálatok és „vallomások”, „párt” -ítéletek. elvi határozatok, az '56-os megtorlás adatai. 1993. 896 oldal, 1380 Ft.

Az ötkötetesre tervezett sorozat második könyve, az előzőhöz hasonlóan a történelmi igazságtétel szolgálatának jegyében készült, azzal a céllal, hogy a nyilvánosság számára hiteles tájékoztatást adjon az elmúlt évtizedek igazságszolgáltatási gyakorlatát kísérő tragédiákról.

Az ezúttal közreadott 110 dokumentum között – ugyancsak az előző kötethez hasonlóan – szerepel néhány 1945 előtti is, a kötet zömét azonban a kor nagy port felvert koncepciós pereinek dokumentumai foglalják el. Ezek sorában olvashatunk jegyzőkönyveket az MKP Politikai Bizottságának üléseiről, a MAORT-ügyről, Kovács Béla kihallgatásáról, a Rajk-ügyről, – Farkas Vladimír korabeli feljegyzésének szövegét

a Pálffy és a Sólyom-ügyről. Számos dokumentum foglalkozik az 1956 utáni megtorlás gépezetével: a „gyorsított eljárás” bevezetésének előkészítésével és alkalmazásával, a népbíróságok felállításával, a bíróságok működését ért pártkritikákkal. A könyv végén – a névmutatón kívül – a benne szereplő személyek rövid életrajzát is megtalálhatjuk.

Salgó László: Az új típusú biztonság.

A magyar és egyes európai rendőrség összehasonlításának alapkérdései. Bp. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1994. 257 oldal. 700 Ft.

Salgó László monográfiája lényegében az első mű, amely szintetizálja és a magyar viszonyokra alkalmazza a korszerű európai rendőrség-szervezési elveket.

A szerző elsőként a biztonság megközelítésének alapkérdéseit tisztázza, majd a magyar rendőrség helyzetét, várható perspektíváit vizsgálja. Az „*Egyes külföldi rendőrségek szerkezete, működése, felhasználható tapasztalatok*” című fejezet a dán, a holland és az ír jogi intézményrendszert – különös tekintettel a rendőrségre – ismerteti, illetve veti össze a magyarországiival. A biztonság bármely területén dolgozó szakemberek új adatokkal és személetmóddal ismerkedhetnek meg a könyv segítségével.

Várnagy Elemér: Cigány fiatalok a nagyvilágban.

A könyv témája a cigánygyermekoktatásának hazai és külhoni – elsősorban európai – helyzete. Várnagy Elemér – a magyar szakirodalom régi hiányát pótolva – neveléstörténeti források alapján dolgozta fel a cigánygyermek sorsának alakulását a 18. századtól századunk első feléig. A szerző a magyarországi cigányság életviszonyait – az összehasonlító pedagógia módszerét alkalmazva – a többi európai országéval veti egybe. A könyv vizsgálódásának középpontjában a család – mint szocializációs tényező – áll. A népcsoport közösségi életéről is tudományos elemzéseket kapunk, akárcsak magyarországi és európai történeti múltjukról. A könyv utolsó fejezete a magyarországi cigánygyermek és – fiatalok nevelésének és oktatásának aktuális kérdéseivel foglalkozik. (*Abaliget. Lámpás Kiadó. 1993. 173 oldal. 220 Ft.*)

(Válogatás az IM Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Szakkönyvtára szerzeményeiből.)